

CUPRINS

Cuvânt-înainte	5
SECȚIUNEA I	
INTRODUCERE ÎN DREPTUL CIVIL	7
Capitolul I	
Dreptul civil – principala ramură de drept privat	9
§1. Noțiunea și obiectul dreptului civil	9
§2. Principiile dreptului civil.....	11
Capitolul II	
Teoria generală a legii civile	16
§1. Izvoarele dreptului civil.....	16
1. Sensurile expresiei „izvor de drept civil”.....	16
2. Formele de exprimare a izvoarelor dreptului civil	16
§2. Aplicarea legii civile	18
1. Aplicarea legii civile în timp	19
2. Aplicarea legii civile în spațiu.....	24
§3. Interpretarea legii civile.....	24
1. Definiția interpretării legii civile	24
2. Necesitatea interpretării legii civile.....	25
3. Clasificarea interpretării legii civile	26
SECȚIUNEA II	
RAPORTUL JURIDIC CIVIL.....	29
PARTEA I	
CONSIDERAȚII GENERALE	31
§1. Noțiune și caractere	31
1. Noțiunea de raport juridic civil	31
2. Caracterele raportului juridic civil	31
§2. Structura raportului juridic civil	33
PARTEA A II-A	
SUBIECTELE RAPORTULUI JURIDIC CIVIL.....	34
§1. Aspecte generale.....	34
§2. Definiția subiectului de drept civil	34
§3. Categoriile subiectelor de drept civil.....	35
§4. Capacitatea subiectelor de drept civil.....	37
§5. Reglementarea subiectelor raportului juridic civil	38

Capitolul I

Persoana fizică – subiect individual de drept civil	40
§1. Capacitatea civilă a persoanei fizice	41
1. Capacitatea de folosință a persoanei fizice	41
2. Capacitatea de exercițiu a persoanei fizice	51

Capitolul II

Identificarea persoanei fizice	58
§1. Considerații generale	58
1. Necesitatea identificării persoanei fizice	58
2. Enumerarea principalelor mijloace de identificare	58
§2. Numele	58
1. Noțiune și caractere juridice	58
2. Numele de familie	60
3. Prenumele	65
4. Pseudonimul și poreclă	66
§3. Domiciliul	68
1. Noțiune, importanță, caractere și feluri	68
2. Reședința	70
§4. Starea civilă	71
1. Noțiune și caractere juridice	71
2. Acțiunile de stare civilă	72
3. Înregistrările de stare civilă	73
4. Actele de stare civilă	74
5. Codul numeric personal	77

Capitolul III

Ocrotirea persoanei fizice prin mijloace de drept civil	78
§1. Ocrotirea minorului	79
1. Ocrotirea părintească	79
2. Tutela minorului	82
§2. Ocrotirea interzisului judecătoresc	91
1. Condiții	92
2. Procedura punerii sub interdicție	95
§3. Ocrotirea persoanei fizice prin curatelă	97
1. Felurile curatelei	97
2. Cazuri de instituire a curatelei	98
3. Încetarea curatelei	99

Capitolul IV

Respectul datorat ființei umane și drepturilor ei inerente	100
§1. Dispoziții comune	100
1. Drepturi ale personalității	100
2. Dreptul de a dispune de sine însuși	101
§2. Drepturile la viață, la sănătate și la integritate ale persoanei fizice	101

1. Garantarea drepturilor inerente ființei umane	101
2. Interzicerea practicii eugenice.....	102
3. Intervențiile asupra caracterelor genetice.....	102
4. Inviolabilitatea corpului uman.....	103
5. Examenul caracteristicilor genetice.....	103
6. Interzicerea unor acte patrimoniale	103
7. Intervențiile medicale asupra unei persoane.....	103
8. Prelevarea și transplantul de la persoanele în viață	103
§3. Respectul datorat vieții private și al demnității persoanei umane	104
1. Dreptul la libera exprimare.....	104
2. Dreptul la viață privată	105
3. Dreptul la demnitate	106
4. Dreptul la propria imagine	107
5. Atingeri aduse vieții private	109
6. Limitele	109
7. Prezumția de consumământ.....	110
8. Prelucrarea datelor personale	111
§4. Respectul datorat persoanei și după decesul său	111
1. Respectul datorat persoanei decedate.....	111
2. Interzicerea atingerii memoriei persoanei decedate	111
3. Respectarea voinței persoanei decedate	111
4. Prelevarea de la persoanele decedate	112
Capitolul V	
Persoana juridică	113
§1. Noțiune	113
§2. Categorii de persoane juridice	113
1. Persoana juridică de drept public	114
2. Persoana juridică de drept privat.....	115
3. Elementele constitutive ale persoanei juridice	116
4. Conținutul elementelor constitutive	118
5. Înființarea persoanei juridice	119
6. Modurile de înființare a persoanelor juridice	119
7. Durata persoanei juridice	121
8. Capacitatea civilă a persoanei juridice	121
9. Capacitatea de exercițiu a persoanei juridice	127
10. Funcționarea persoanei juridice.....	129
11. Identificarea persoanei juridice	130
12. Reorganizarea persoanei juridice	131
Capitolul VI	
Patrimoniul și drepturile patrimoniale	134
§1. Patrimoniul	134
1. Noțiunea de patrimoniu	134
2. Elementele patrimoniului	135

3. Caracterele juridice ale patrimoniului	136
4. Funcțiile patrimoniului	140
§2. Conținutul patrimoniului	142
1. Considerații generale	142
2. Drepturile patrimoniale	142
PARTEA A III-A	
CONȚINUTUL RAPORTULUI JURIDIC CIVIL	146
A. Drepturile subiective civile.....	146
B. Obligația civilă.....	154
Capitolul IV	
Izvoarele și proba raportului juridic civil	168
§1. Izvoarele raportului juridic civil	168
1. Noțiuni generale	168
2. Definiția izvorului raportului juridic civil concret	168
3. Clasificarea izvoarelor raporturilor juridice civile concrete	169
§2. Proba raportului juridic civil.....	170
1. Notiuni generale	170
2. Mijloace de probă	174
Capitolul V	
Actul juridic civil	188
§1. Definiția actului juridic civil.....	188
§2. Clasificarea actelor juridice civile	188
§3. Condițiile (elementele) actului juridic civil	193
1. Capacitatea de a încheia actul juridic	194
2. Consimțământul.....	196
4. Cauza (scopul) actului juridic civil.....	206
§4. Forma actului juridic civil	208
1. Forma cerută ad validitatem	208
2. Forma cerută ad probationem	209
3. Forma cerută pentru opozabilitatea față de terți	210
§5. Modalitățile actului juridic civil	210
1. Termenul	210
2. Condiția	212
3. Sarcina	213
§6. Efectele actului juridic civil.....	213
1. Reguli de determinare a efectelor actului juridic civil	214
2. Principiile efectelor actului juridic civil	214
Capitolul VI	
Nulitatea actului juridic civil	216
§1. Categorii de nulitate ale actului juridic civil	216

§2. Cauzele de nulitate	217
1. Cauze de nulitate absolută.....	217
2. Cauze de nulitate relativă	218
§3. Regimul juridic al nulității	219
1. Regimul juridic al nulității absolute	219
2. Regimul juridic al nulității relative	219
§4. Efectele nulității	220
1. Noțiunea efectelor nulității actului juridic civil	220
2. Principiile efectelor nulității și excepțiile lor	220
3. Principii de drept care înlătūră regula <i>quod nullum est,</i> <i>nullum producit effectum</i>	222
Capitolul VII	
Interpretarea actelor juridice	225
§1. Noțiunea de interpretare a actelor juridice	225
§2. Delimitarea noțiunii de interpretare a actelor juridice de alte concepte	225
1. Probațiunea actului juridic civil	225
2. Calificarea actului juridic civil	226
§3. Metode de interpretare.....	226
§4. Principalele reguli de interpretare a actului juridic civil	227
§5. Subiectele, obiectul și limitele interpretării.....	228
Capitolul VIII	
Prescripția extinctivă, decăderea și calculul termenelor	230
§1. Prescripția extinctivă	230
1. Dispoziții generale.....	230
2. Termenul de prescripție extinctivă.....	232
3. Cursul prescripției extinctive.....	234
§2. Regimul general al termenelor de decădere	239
1. Definiție și delimitarea față de prescripția extinctivă.....	239
2. Instituirea termenului de decădere și limita stabilirii termenelor de decădere ..	239
3. Regimul termenelor de decădere	240
4. Renunțarea la beneficiul decăderii	240
5. Invocarea decăderii	240
§3. Calculul termenelor	240
1. Termenul stabilit pe săptămâni, luni sau ani	241
2. Termenele stabilite pe zile și termenele stabilite pe ore.....	241
3. Prezumția efectuarii în termen a actelor	241
PARTEA A III-A	
DREPTURI REALE	242
Capitolul I	
Dreptul de proprietate	242
§1. Proprietatea și dreptul de proprietate.....	242

§2. Conținutul dreptului de proprietate.....	243
§3. Caracterele juridice ale dreptului de proprietate.....	246
§4. Formele dreptului de proprietate	247
1. Proprietatea privată.....	248
2. Proprietatea publică	256
§5. Modalitățile dreptului de proprietate	272
1. Proprietatea rezolubilă (revocabilă sau condițională).....	273
2. Proprietatea anulabilă	274
3. Proprietatea aparentă	275
4. Proprietatea comună	276
§6. Dezmembrările dreptului de proprietate	284
1. Uzufructul.....	285
2. Dreptul de uz și de abitație	289
3. Dreptul de servitute	290
Capitolul III	
Modurile de dobândire a dreptului de proprietate și a altor drepturi reale	298
§1. Considerații preliminare	298
§2. Moduri de dobândire a dreptului de proprietate	298
1. Convenția sau contractul	298
2. Tradițiunea.....	299
3. Ocupațiunea (ocuparea).....	300
4. Hotărârea judecătorească.....	301
5. Accesiunea sau încorporațiunea	301
6. Uzucapiunea	306
Capitolul IV	
Apărarea dreptului de proprietate și a celorlalte drepturi reale	309
§1. Mijloacele juridice de protecție a dreptului de proprietate	309
§2. Acțiunea în revendicare	310
1. Caracterele juridice ale acțiunii în revendicare	311
2. Titularii acțiunii în revendicare	311
3. Obiectul acțiunii în revendicare.....	313
4. Dovada proprietății asupra bunului revendicat.....	313
5. Efectele acțiunii în revendicare	313
§3. Formele acțiunii în revendicare	315
1. Acțiunea în revendicare imobiliară.....	315
2. Acțiunea în revendicare mobiliară.....	315
Capitolul V	
Posesia	318
§1. Caracterele posesiei	318
§2. Elementele posesiei	319
§3. Posesia și detenția precară	319
§4. Intervenția detenției precare (titlurilor)	320

§5. Posesia și proprietatea aparentă	320
§6. Dobândirea și pierderea posesiei	321
§7. Dovada posesiei	321
§8. Calitățile și viciile posesiei	322
§9. Efectele posesiei	323
§10. Apărarea posesiei prin acțiunile posesorii	325
PARTEA A IV-A	
TEORIA GENERALĂ A OBLIGAȚIILOR	328
Capitolul I	
Aspecte generale	328
§1. Noțiunea de obligație civilă	328
§2. Clasificarea obligațiilor	330
1. Obligația legală și obligația naturală	330
2. Clasificarea obligațiilor după izvoare	330
3. Clasificarea obligațiilor după obiectul lor	331
4. Clasificarea obligațiilor după efectele lor	332
5. Clasificarea obligațiilor după opozabilitatea lor	333
Capitolul II	
Actul juridic civil ca izvor de obligații	334
§1. Contractul	334
1. Noțiunea și clasificarea contractelor civile	334
2. Dispoziții preliminare	339
3. Condițiile esențiale pentru validitatea contractului	342
4. Încheierea contractului	343
5. Efectele contractului civil	348
§2. Actul juridic unilateral izvor de obligații	355
1. Precizări prealabile	355
2. Caracterizarea actului juridic de formă unilaterală, ca izvor de obligații	355
3. Cazuri de acte juridice unilaterale apreciate în literatura de specialitate ca fiind izvoare de obligații	356
Capitolul III	
Faptul juridic, izvor de obligații	357
§1. Faptul juridic licit	357
1. Gestionea de afaceri	357
2. Plata nedatorată	360
3. Îmbogățirea fără justă cauză	361
§2. Răspunderea civilă	363
1. Răspunderea civilă delictuală	364
2. Răspunderea delictuală pentru fapta proprie	377
3. Răspunderea civilă delictuală pentru fapta altuia	380
3. Răspunderea civilă delictuală pentru prejudiciile cauzate de lucruri în general, animale și ruina edificiului	387

Capitolul IV

Executarea obligațiilor	396
§1. Considerații prealabile	396
§2. Executarea directă	397
1. Plata	397
2. Punerea în întârziere a debitului	399
§3. Executarea silită a obligațiilor	400
1. Executarea silită în natură	400
2. Executarea prin echivalent	401

Capitolul V

Răspunderea civilă contractuală	402
§1. Noțiunea de răspundere civilă contractuală	402
1. Considerații preliminarii	402
2. Cauze exoneratoare de răspundere contractuală	403
3. Alte clauze de exonerare	404
4. Condițiile răspunderii civile contractuale	404
§2. Executarea indirectă (prin echivalent) a obligațiilor contractuale	408
1. Daune-interese. Noțiune. Clasificare	408
2. Condițiile acordării daunelor-interese	409
3. Evaluarea daunelor-interese	410
4. Punerea în întârziere	413
5. Clauza penală și arvuna	416
6. Rezoluțunea, rezilierea și reducerea prestațiilor	418
7. Cauze justificate de neexecutare a obligațiilor contractuale	419

Capitolul VI

Transmiterea obligațiilor	421
§1. Subrogația în drepturile creditorului	421
§2. Cesiunea de creață	422
§3. Cesiunea de datorie	423
§4. Cesiunea contractului	423

Capitolul VII

Transformarea și stingerea obligațiilor	425
§1. Transformarea obligațiilor	425
1. Novația	425
2. Delegația	426
§2. Stingerea obligațiilor	426
1. Precizări prealabile	426
2. Compensația (instituție echivalentă plății)	427
3. Confuziunea (procedeu legal de stingere a obligațiilor fără executare)	428
4. Darea în plată (procedeu convențional de stingere a obligației, echivalent plății)	428

5. Remiterea de datorie (mod convențional de stingere a obligației fără ca aceasta să fie executată).....	428
6. Imposibilitatea fortuită de executare	428
Capitolul VIII	
Garanțiile de executare a obligațiilor	430
§1. Considerații generale	430
1. Noțiunea de garanții de executare a obligațiilor.....	430
2. Clasificarea garanțiilor	431
§2. Garanțiile de executare a obligațiilor	431
1. Garanția comună a creditorilor.....	431
2. Acțiuni accesorii.....	432
§3. Garanțiile personale.....	435
1. Fideiusiunea	435
§4. Garanțiile reale	439
1. Gajul.....	440
2. Ipoteca	443
3. Privilegiile	447
4. Dreptul de retenție	448
Bibliografie selectivă	452